



อิทธิพลของไลฟ์โค้ชที่มีต่อสังคมไทยยุคปัจจุบัน

วิราภรณ์ เค้าสีดา¹, ประยงค์ จันทรแดง²

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนสังคม คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Influences of Life Coaches in the Contemporary Thai Society

Viraphorn Khaosida¹, Prayong Jandaeng²

Bachelor of Arts Program in Social Development, School of Political and Social Sciences,
University of Phayao

Article Info

Vol. 1 No. 2 (May-Aug 2021)

Academic Article

Article History:

Received 29 Mar 2021;

Revised 18 May 2021;

Accepted 19 May 2021

คำสำคัญ:

ไลฟ์โค้ช;

สังคมไทย;

แรงบันดาลใจ

Corresponding Author,

E-mail: wirapawn7760

@gmail.com

Keywords:

Life Coach;

Thai Society;

Inspiration

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งสนใจความเป็นมาและความสำคัญของไลฟ์โค้ชรวมทั้งอิทธิพลของไลฟ์โค้ชที่มีต่อสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่าไลฟ์โค้ชเกิดขึ้นในช่วงหลังปี พ.ศ. 2513 จากแนวคิดด้านการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ซึ่งต่อมาถูกนำไปใช้โดยคน 2 กลุ่ม คือ 1) ผู้ทำอาชีพไลฟ์โค้ชที่มีสถาบันรองรับมาตรฐานทางวิชาชีพเพื่อปรับปรุงองค์กรและผู้บริหาร และ 2) กลุ่มนักพูด ซึ่งสังคมรู้จักในนามไลฟ์โค้ชเนื่องจากมักออกมาชี้แนะแนวทางการใช้ชีวิตแก่ผู้คน โดยไลฟ์โค้ชมีความสำคัญ คือ 1) ทำให้คนมีที่ปรึกษาหรือผู้ช่วยชี้ทางในการใช้ชีวิต และ 2) ทำให้คนมีหลักการบางอย่างในการใช้ชีวิต และได้ศึกษารณศึกษาไลฟ์โค้ชในสังคมไทยปัจจุบัน โดยคัดเลือกมา 3 ไลฟ์โค้ชชื่อดัง ได้แก่ 1) ณอน บุรณะหิรัญ 2) ผู้กองเบนซ์ สัทธิด อำนอม และ 3) ครูอ้อย ฐิตินาถ ณ พัทลุง โดยจำแนกอิทธิพลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ อิทธิพลในเชิงบวก คือ 1) การเป็นที่ปรึกษาปัญหาชีวิต 2) การนำเสนอวิธีการสู่ความสำเร็จในชีวิต 3) เป็นผู้กำหนดและถ่ายทอดค่านิยมให้กับสังคม และ 4) การกระตุ้นให้คนตื่นตัวและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ส่วนอิทธิพลในเชิงลบ คือ 1) สนใจแต่เรื่องพัฒนาตนเองแต่ละเลยประเด็นทางสังคมและการเมือง 2) สร้างอิทธิพลครอบงำทางความคิด และการทำธุรกิจแอบแฝง และ 3) ความไม่ชัดเจน ไม่เป็นมาตรฐานของไลฟ์โค้ช องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับไลฟ์โค้ชแบ่งได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการชี้แนะเป้าหมายในชีวิต 2) ด้านการสร้างกรอบจริยธรรมในฐานะผู้ชี้แนะแนวทางและ 3) ด้านอาชีพของการเป็นไลฟ์โค้ชที่สร้างรายได้และชื่อเสียงให้กับไลฟ์โค้ช

Abstract

This study focuses on the background and significance of the so called life coaches and their influences towards the contemporary Thai society. The study reveals that the so called life coaches began in the 1970s from the basis of concept of human potential. It has been later developed by two groups: 1) they are the professional life coaches certified by the professional standardization in order to improve an organization and its personnel, and 2) the speakers recognized by the public as the life coaches who inspired and guided the way of living to the people. The significances of life coaches may

be seen as mentors or advisers for living and originators some living principles. The following three popular life coaches in the present Thai society are chosen: 1) Sean Buranahiran; 2) Captain Benz, Sithis Umthanom; and 3) Kru Oi Thitinath Na Patthalung. Their influences can be divided into two aspects, positive and negative. For the positive aspects, they can be advisers for life problems, presenters of ways leading to success, role models for social values, and arousers of the self-improvement. For the negative aspects, they mainly focus on the self-improvement and disregard the socio-political issues, they play a key role in influencing thinking and do a latent business, and the life coaching is dim and without standardization. The body of knowledge regarding the life coach is divided into three aspects: 1) guidance of goal of life; 2) creating hegemony as a path advisor; and 3) life coaching as a job that brings about wealth and fame.

บทนำ

สังคมทุกวันนี้เต็มไปด้วยการต่อสู้แข่งขันกันสูงโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่มีความผันผวนไม่แน่นอน เมื่อคนต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความสำเร็จทางเศรษฐกิจในชีวิตมากยิ่งขึ้น ก็ยิ่งทำให้เกิดการแข่งขันและเปรียบเทียบกันมากขึ้นเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ทำให้เกิดค่านิยมเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จ ความร่ำรวย ยิ่งอายุน้อยยิ่งดี ดังที่ชื่นชมกันว่า “อายุน้อยร่ำรวยล้าน” เผยแพร่กันในวงกว้าง สิ่งเหล่านี้ล้วนผลักดันให้คนที่ไม่ถึงจุดนั้นรู้สึกไม่พอใจกับชีวิต เข้าใจว่าตนเองมีการใช้ชีวิตอย่างหลงทางและจัดวางชีวิตอย่างไม่ถูกต้องก่อให้เกิดปัญหาหลายด้าน เมื่อจัดการปัญหาชีวิตด้วยตัวเองไม่ได้ ผู้คนจึงเริ่มมองหาความช่วยเหลือจากผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็น นักจิตวิทยา จิตแพทย์ และไลฟ์โค้ชก็เป็นหนึ่งในตัวเลือกของคนยุคนี้ (Nattaya L, 2563) ในขณะเดียวกัน ความอ่อนแอของสถาบันทางศาสนาที่เคยเป็นที่พึ่งทางจิตใจของสังคมมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยโบราณก็ไม่มีบทบาทที่เด่นชัดในการให้คำแนะนำกับการดำเนินชีวิตในรูปแบบใหม่ ๆ ได้ นอกจากเน้นด้านพิธีกรรมและของขลังหรืออิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์แทน จึงทำให้คนหันมาสนใจสิ่งที่เรียกว่า “ไลฟ์โค้ช” (Life Coach) กันอย่างล้นหลามในปัจจุบัน

เนื่องจากความต้องการไลฟ์โค้ชของคนในสังคมเริ่มต้นจากปัญหาในเชิงลึกทางจริยศาสตร์ปัญหาหนึ่งคือ อะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับชีวิต หรือปัญหาเรื่องเป้าหมายสูงสุดของชีวิต (Ultimate Goal of Life) ดังประยงค์ จันทรแดง (2558) ที่เสนอว่า คนทุกคนล้วนดำเนินชีวิตไปตามจุดหมายที่ตั้งไว้จะโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม ซึ่งสุดท้ายแล้ว ก็คือ การแสวงหาคำตอบหรือแนวทางให้ชีวิตว่า อะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต และหาคำตอบว่า ควรจะแสวงหาอะไรเพื่อให้บรรลุถึงชีวิตที่ดีที่สุด ซึ่งอาจจัดแบ่งเป็นกลุ่มได้ 2 กลุ่มใหญ่ คือ 1) สุขนิยม (Hedonism) เห็นว่า มนุษย์เกิดมาควรแสวงหาความสุขความสะดวกสบายทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ เช่น ชื่อเสียง เงินทอง และ 2) อสุขนิยม (Non-Hedonism) เห็นว่า มนุษย์ไม่ควรเห็นแก่ความสุขสบายทางวัตถุจนเกินไป แต่ควรแสวงหาสิ่งอื่นที่ยั่งยืนกว่า โดยเฉพาะการเอาชนะตัวเองเพื่อเข้าถึงการหลุดพ้น การแสวงหาปัญญา หรือเสรีภาพของชีวิต

“ไลฟ์โค้ช” จึงกลายมาเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมในสังคมไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากทำให้ผู้คนมีพลังนำทางและให้แนวทางการใช้ชีวิต และที่สำคัญ คือ คนทำอาชีพนี้มีรายได้ดี ยกตัวอย่างรายได้ของไลฟ์โค้ชชื่อดัง เช่น หลักสูตรออนไลน์ของณอน บุรณศิริชัย ชื่อหลักสูตรนักผลิตสื่อ Online: Influencer รุ่นที่ 1



ราคาช่วงพรีออร์เดอร์ (Pre-order) 12,900 บาท ซึ่งมีคนสมัครกว่า 700 คน มีการคาดการณ์ว่าเพียงหลักสูตรเดียวสามารถทำรายได้ได้กว่า 9 ล้านบาท (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2563) อย่างไรก็ตาม บางคำพูดของไลฟ์โค้ชที่พยายามให้แง่คิดหรือสร้างแรงบันดาลใจก็มักทำให้เกิดข้อถกเถียงทางสังคมอยู่บ่อยครั้ง ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางซึ่งทำให้ต่อยกย่องภาพลักษณ์ของอาชีพนี้ที่มักพูดมีคำคม ลึกซึ้งกินใจ แต่ไร้ประโยชน์ในทางปฏิบัติหรือปฏิบัติตามได้ยาก จากกระแสดังกล่าวทำให้มีคนจำนวนมากออกมาตั้งคำถามว่าชีวิตจำเป็นต้องมีไลฟ์โค้ชหรือไม่ เช่น ลักขณา ปันวิชัย วิจัยงานวงการไลฟ์โค้ชว่า เป็นกลุ่มคนที่ผลิตซ้ำวาทกรรมที่กดทับมนุษย์และทำให้เป็นวงจรให้ตัวเองได้ขายหลักสูตรจนร่ำรวย เธอยังชี้ให้มองโครงสร้างสังคมไทยที่เป็นเรื่องยากที่เราจะรวยได้อย่างที่เหล่าไลฟ์โค้ชพูด (Voice TV, 2559)

แต่ในขณะเดียวกันก็มีกลุ่มที่ยังเห็นว่าไลฟ์โค้ชเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตของคนยุคใหม่ เช่น พจนารถ ชีบังเกิด หรือ “โค้ชจิมมี่” ประธานกรรมการและผู้ออกตั้งกลุ่มบริษัท Jimi The Coach ที่เห็นว่าไลฟ์โค้ช คือ ผู้ที่ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นไปของชีวิตเมื่อชีวิตของคน ๆ หนึ่งที่พบเจออุปสรรคจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ไลฟ์โค้ชจะเป็นผู้รับฟัง ตั้งคำถาม และเข้าใจว่าผู้มารับการโค้ชกำลังเจอกับอุปสรรคอะไรอยู่ และจะช่วยให้คนเห็นทางเลือกอื่น ๆ และเดินไปข้างหน้าต่อไปได้ (Nattaya L, 2563)

จะเห็นได้ว่ามีทั้งฝ่ายที่คัดค้านและฝ่ายที่สนับสนุนการเป็นไลฟ์โค้ช ด้วยเหตุนี้จึงเกิดคำถามที่น่าสนใจคือ สิ่งที่เราเรียกว่าไลฟ์โค้ชนั้นมีความเป็นมาอย่างไร ไลฟ์โค้ชทำหน้าที่สำคัญเช่นไร และในสังคมไทยปัจจุบันมีไลฟ์โค้ชที่ได้รับการยอมรับในฐานะเป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิด (Influencer) มากน้อยเพียงใด รวมทั้งวิเคราะห์อิทธิพลของไลฟ์โค้ชที่มีต่อการชี้นำสังคมไทยยุคปัจจุบัน

เนื้อเรื่อง

ความเป็นมาของไลฟ์โค้ช

เดิมทีคำว่า โค้ช (Coach) เป็นคำใช้เรียกครูสอนพิเศษในช่วงปี พ.ศ. 2373 (ค.ศ. 1830) เป็นคำที่ยืมมาจากชื่อรถม้าสี่ล้อขนาดใหญ่ที่ใช้นำคนไปสู่จุดหมายที่รวดเร็วที่สุดในช่วงกลางศตวรรษที่ 15 ในทวีปยุโรป จากนั้น คำว่าโค้ชจึงถูกนำมาใช้เรียกในความหมายของโค้ชกีฬาในปี พ.ศ. 2404 (ค.ศ. 1861) เช่น โค้ชฟุตบอล โค้ชเทนนิส ต่อมาถูกใช้แพร่หลายจากการนำศาสตร์การโค้ชไปใช้พัฒนาศักยภาพมนุษย์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้คนมุ่งตรงสู่เป้าหมาย (วนิดา พลเดช, 2560: 127) จึงเป็นที่มาของการเดิมคำว่า ไลฟ์ ซึ่งหมายถึง ชีวิต เข้าไปข้างหน้าเป็นไลฟ์โค้ชนั่นเอง

ในการนำศาสตร์การโค้ชมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ได้มีบุคคลสำคัญที่ทำให้เกิดรูปแบบกิจกรรมในวงการไลฟ์โค้ชขึ้น ได้แก่ เวอร์เนอร์ เออร์ฮาร์ด (Werner Erhard) ในช่วงหลังปีพ.ศ. 2513 ได้พัฒนาหลักสูตรการอบรมขึ้นมาเพื่อพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคล จึงถูกขนานนามว่า เป็นผู้ประสาน (The Connector) เนื่องจากได้เชื่อมโยงผู้คนจากงานอบรมของเขา ต่อมาโทมัส ลีโอนาร์ด (Thomas Leonard) ได้เข้ามาในวงการนี้ในช่วงปี พ.ศ. 2523 และถูกขนานนามว่า เป็นบิดาแห่งไลฟ์โค้ชและเป็นผู้แพร่สาร (The Transmitter) เพราะเป็นผู้สร้างมาตรฐานวิชาชีพการไลฟ์โค้ชให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางจากวิธีคิดแบบอุตสาหกรรมของเขา โดยเป็นผู้ก่อตั้งสถาบัน The International Coach Federation (ICF) หรือสหพันธ์การโค้ชนานาชาติขึ้นสำเร็จในปี พ.ศ. 2538 (Tanapon Noich, 2563) ซึ่งผู้ที่ผ่านการรับรองจากสถาบันนี้มีมาตรฐานทางวิชาชีพและต้องรักษาจรรยาบรรณโค้ชด้วย (Voice TV, 2560)

โดยหนึ่งในต้นกำเนิดที่ทำให้เกิดธุรกิจไลฟ์โค้ช ทางด้านนงยุทธ พิรพงษ์พิพัฒน์ (Visual Training Plus, 2563) กล่าวว่า ความเป็นมาเชื่อมโยงกับเอ็นแอลพี (NLP) หรือ Neuro Linguistic Programming คิดค้นโดยริชาร์ด แบนด์เลอร์ (Richard Bandler) ร่วมกับจอห์น กรินเดอร์ (John Grinder) ประมาณในปี

พ.ศ. 2523 เพื่อใช้ในการบำบัดคนแบบตัวต่อตัว ต่อมามีคนสองกลุ่มที่ได้นำศาสตร์นี้ไปใช้ด้วย กลุ่มแรก คือ เหล่าผู้ทำอาชีพลีโศซ นำไปใช้ในการปรับปรุงองค์กรและผู้บริหาร และกลุ่มที่สอง คือ นักพูด ได้นำไปใช้ในการบรรยายสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนหมู่มาก ซึ่งผู้ที่นำไปใช้จนโด่งดังระดับโลก ก็คือ แอนโทนี รอบบินส์ (Anthony Robbins) ทางด้านข้อมูลจากวิกิพีเดีย (2563) กล่าวว่า เอ็นแอลพีเกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2513 ซึ่งในช่วงนั้นนิยมจัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาตัวเองจากอิทธิพลของขบวนการศักยภาพมนุษย์ (Human Potential Movement) ซึ่งเชื่อว่าการพัฒนาศักยภาพมนุษย์จะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข ซึ่งเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นจากสภาพทางสังคมตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2503 ที่นิยมต่อต้านวัฒนธรรมหลัก (Counter Culture) ซึ่งแบนด์เลอร์และกรินเดอร์ก็ได้จัดงานสัมมนาด้วยเช่นกัน

ในประเทศไทยมีการนำแนวคิดเรื่องไลฟ์โค้ชเข้ามาโดยการนำกระบวนการโค้ชประยุกต์เข้ากับคำสอนพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย จนทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่าโค้ชวิถีไทยขึ้น (วนิดา พลเดช, 2560: 129) ขณะเดียวกัน นักพูดสร้างแรงบันดาลใจก็ได้รับการเรียกขานจากสังคมว่าไลฟ์โค้ช โดยกลุ่มนี้ก็มีบางคนที่นำหลักทางพุทธศาสนามาผสมผสานกับหลักการอื่นที่คนไทยนับถือด้วย เช่น ผู้กองเบนซ์ (ผู้กองเบนซ์ CaptBenz, 2563) นอกจากนี้ ยังมีกรณี เบส อรพิมพ์ นักพูดเพื่อปลุกพลังให้คนรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (ประชาธิปไตย, 2559)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้ที่เรียกตัวเองว่าไลฟ์โค้ชได้ควรจะต้องเป็นผู้ที่มีใบรับรองวิชาชีพจากองค์กรโค้ชหรือสหพันธ์โค้ชนานาชาติเสียก่อน แต่ในปัจจุบัน คนที่เรียกตัวเองว่าไลฟ์โค้ชหลายคนปรากฏว่าไม่ได้ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมและผ่านการทดสอบจากหน่วยงานที่ดูแลด้านนี้ก็มี เพราะหลายคนสร้างตัวเองจากการเป็นนักพูดสร้างแรงบันดาลใจหรือนักการสื่อสารที่ใช้สื่อออนไลน์เก่งแล้วสถาปนาตนเองขึ้นมา โดยมีทั้งที่เรียกตนเองว่าเป็นไลฟ์โค้ชโดยตรง และมีทั้งที่เลี่ยงการใช้คำว่าไลฟ์โค้ช แต่หันมาใช้คำนำหน้าตัวเองว่าเป็นครู อาจารย์ เทรนเนอร์ เมนเทอร์ เป็นต้น ดังปรากฏให้เห็นทั่วไปในโลกออนไลน์ แต่คำทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้คนในสังคมก็เข้าใจได้ว่าเป็นการเรียกไลฟ์โค้ชนั่นเอง เพราะผู้ที่มีคำนำหน้าลักษณะนี้มักจะออกมาชี้แนะแนวทางในเรื่องการใช้ชีวิตกับคนหมู่มาก

ความสำคัญของไลฟ์โค้ช

โดยความสำคัญของนักพูดหรือที่ถูกสังคมเรียกว่าไลฟ์โค้ช สามารถพิจารณาจากข้อมูลต่อไปนี้เพื่อนำมาวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

ในสารคดีของบีบีซี (BBC) ชื่อว่า Who want to be Millionaire ได้ไปติดตามเหล่าไลฟ์โค้ชผู้ทำธุรกิจจัดงานสัมมนา พร้อมทั้งติดตามชีวิตผู้ที่ใช้บริการเหล่าไลฟ์โค้ชซึ่งจ่ายเงินเข้าร่วมงานสัมมนาเพราะเชื่อว่าจะเป็นกุญแจดอกสำคัญสู่ความมั่งคั่ง และเชื่อว่าจักรวาลจะมอบสิ่งที่ปรารถนาให้แก่เขาได้ โดยสิ่งที่ไลฟ์โค้ชสอน เช่น การจัดการการเงินและการลงทุน และการใช้คำพูดที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจหรือตอกย้ำในเป้าหมายของตนบ่อย ๆ บ้างก็ออกทำทางประกอบ บ้างก็หลับตาแล้วจินตนาการถึงเงินทองที่ล้นไหลเข้ามาทั้งให้ปฏิบัติในงานสัมมนาและเมื่ออยู่ที่บ้าน กระนั้นก็ตาม ชีวิตของผู้เข้าร่วมงานสัมมนาบางคนดูเหมือนจะห่างไกลคำว่ามั่งคั่งร่ำรวย เพราะสิ่งที่มาพร้อมกับการเข้าร่วมงานสัมมนาหลากหลายงานจึงทำให้เขาติดหนี้บัตรเครดิต (BBC, 2557)

สิ่งที่เหล่าไลฟ์โค้ชสอนเหมือนดังในสารคดีข้างต้น หนึ่งในหลักการนั้นก็คือ กฎแห่งแรงดึงดูด (Law of Attraction) โดยงานศึกษาของ ไพโรจน์ ปัญจวรรณ (2556: 3-30) อธิบายที่มาของกฎแรงดึงดูดว่ามีจุดเริ่มต้นมาจากนักเขียนที่เชื่อว่าสิ่งที่เหมือนกันจะดึงดูดกันและกัน ในช่วงราวปี พ.ศ. 2444-2455 และมีปรากฏพูดถึงกฎนี้จากหนังสือหลายเล่มเรื่อยมา ซึ่งช่วงแรกของกฎนี้มักนำมาใช้ในเรื่องการเงิน แต่ช่วงหลังถูก



นำมาใช้เพื่อขอให้ประสบความสำเร็จในหลากหลายด้านตามแต่จะปรารถนา ดังหนังสือของ รอนดา เบิร์น ที่ชื่อ “เดอะซีเคร็ต” (The Secret) ซึ่งเล่มนี้ยังนำความเชื่อจากคัมภีร์คริสตธรรมมาใช้ร่วมด้วย และมีการกล่าวอ้างว่าผู้มีชื่อเสียงในอดีตก็ใช้กฎนี้เช่นเดียวกัน อนึ่ง กฎนี้เชื่อว่ากฎแห่งแรงดึงดูดคือกฎของจักรวาลที่ทำงานอยู่เมื่อคิดสิ่งใดก็จะส่งคลื่นความถี่ไปดึงดูดสิ่งนั้น เพราะเชื่อว่าทุกสิ่งมีพลังงานและความคิดก็เป็นพลังงาน ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นเพราะเราเป็นคนคิดและดึงดูดเข้ามา กรณีจะนำกฎแห่งแรงดึงดูดไปใช้ปฏิบัติ ให้เริ่มต้นด้วยการขอเพื่อให้จักรวาลรับรู้ และเชื่อว่าจะได้รับ และให้สร้างความปรารถนาที่ชัดเจนในจินตนาการเหมือนได้รับมาแล้ว แล้วก็ต้องขอแบบตอกย้ำซ้ำ ๆ

หากกฎแห่งแรงดึงดูดเป็นความจริง เป็นดังอภิปราย ก็อาจจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้นำไปใช้ กระนั้น ภาพในสารคดี Who want to be Millionaire ก็มีผู้เข้าสมัครบางคนที่ทำตามกฎนี้แต่ก็ยังถือว่าห่างไกลความมั่งคั่งร่ำรวยนัก หรือหากทำให้สิ่งที่ปรารถนาเกิดเป็นความจริงได้ สิ่งที่เกิดมาจากการใช้กฎนี้หรือไม่หรือมาจากปัจจัยอื่น ๆ จะได้ผลกับทุกคนหรือไม่ ก็ยากที่จะพิสูจน์ทราบ อีกทั้ง หนังสือของรอนดา เบิร์น ยังมีความเชื่อทางศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง หากมีผู้เชื่อกฎนี้ก็อาจกล่าวว่า เป็นความเชื่อส่วนบุคคล อาจช่วยเป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ อาจเทียบได้กับการมีศรัทธาศาสนาต่าง ๆ

อีกหนึ่งในหลักการที่โลฟโค้ชนำมาใช้ ก็คือ เอ็นแอลพี ซึ่งเอ็นแอลพีเป็นวิธีการใช้พัฒนาตัวเอง และจิตบำบัดที่เป็นวิทยาศาสตร์เทียม (Pseudo-science) และเป็นวิธีการที่ไม่มีหลักฐานสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์และหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับข้อกล่าวอ้างของวิธีการนี้ในประสิทธิผลในการรักษา และยังพบว่างานวิจัยที่สนับสนุนมีข้อผิดพลาดทางระเบียบวิธี และยังมีการกล่าวอ้างเกินจริงว่าสามารถรักษาอาการต่าง ๆ ได้หลากหลายทั้งอาการทางจิตและกาย แต่กระนั้นก็มีทั้งนักบำบัดด้วยการสะกดจิตบางพวกและผู้จัดงานสัมมนานำไปใช้ (วิกิพีเดีย, 2563) นอกจากนี้เอ็นแอลพียังเป็นศาสตร์ที่ได้ถูกนักวิทยาศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น จิตวิทยา ชีววิทยา เป็นวิทยาศาสตร์เทียม โดยใช้วิทยาการที่ไม่ใช่นักจิตวิทยามาเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งวิทยากรมักอวดอ้างความสำเร็จในลักษณะผู้วิเศษ (Intuitionism) ซึ่งในแง่มุมมองปรัชญามีมุมมองว่ามีลักษณะของการเป็นเจ้าสำนัก (ปรัชญาจิตวิทยา, 2559)

จากข้อมูลข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของโลฟโค้ชที่อาจจะสะท้อนออกมาในภาพรวมก็คือ 1) โลฟโค้ชทำให้คนมีพลังหรือผู้ช่วยนำทางในการใช้ชีวิต ซึ่งโลฟโค้ชที่ออกมาชี้แนะแนวทางการใช้ชีวิต บางคนนำเสนอภาพลักษณ์ประสบความสำเร็จ และอาจทำให้คนคิดไปว่าโลฟโค้ชที่เคยผ่านจุดนั้นมาแล้วจะมาสอนให้เขาประสบความสำเร็จได้เช่นเดียวกัน ทำให้คนอยากเข้าเรียนหลักสูตรของโลฟโค้ช ซึ่งทำให้สถานะที่เปลี่ยวชีวิตของโลฟโค้ชเป็นในลักษณะผู้วิเศษ (Intuitionism) หรือผู้ที่มีประสบการณ์หรือมีปัญหาบางอย่างที่จะมาสอนผู้คนให้ประสบความสำเร็จหรือมั่งคั่งร่ำรวยได้ และ 2) โลฟโค้ชทำให้คนมีหลักการบางอย่างในการใช้ชีวิต เช่น กฎแห่งแรงดึงดูด เอ็นแอลพี เป็นต้น ซึ่งสามารถใช้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติตนเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายของผู้ที่ยึดถือหลักการนั้น ๆ

คุณสมบัติการเป็นโลฟโค้ช

หากมีผู้สนใจอยากจะเป็นนักพูดสร้างแรงบันดาลใจหรือโลฟโค้ช ไม่มีจำกัดคุณสมบัติใด ๆ อาจไม่มีประสบการณ์หรือไม่ประสบความสำเร็จอะไรมาเลยก็สามารถเป็นได้ อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะถึงคุณสมบัติที่สำคัญบางประการของการเป็นโลฟโค้ชซึ่งพอสรุปได้ว่า 1) ต้องรู้เรื่องที่ต้องการจะสื่อสาร โดยเลือกเรื่องที่จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจและศึกษาเรื่องนั้น ๆ จนกลายมาเป็นผู้เชี่ยวชาญและเข้าใจกลุ่มผู้ฟัง 2) ต้องพัฒนาทักษะการพูดต่อสาธารณชน และ 3) ต้องหาทางประชาสัมพันธ์ตัวเองให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ซึ่งในยุคนี้การใช้

สื่อโซเชียลมีเดียก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้กลายเป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิดต่อสังคม (วิกิฮาว, ม.ป.ป.) จากคุณสมบัติที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจากตัวอย่างไลฟ์โค้ชในสังคมไทยที่จะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

กรณีศึกษาไลฟ์โค้ชในสังคมไทยปัจจุบัน

ในช่วงที่สังคมไทยต้องประสบภาวะยากลำบากทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไลฟ์โค้ชเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีความสนใจอย่างกว้างขวาง เพราะได้มีการเผยแพร่แนวคิดและวิธีการดำเนินชีวิตเพื่อแก้ปัญหาและเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิต ซึ่งคนในสังคมก็รู้สึกว่าการได้เจอและเผยแพร่ข้อมูลเหล่านั้นต่อไปให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยไลฟ์โค้ชที่คัดเลือกมามี 3 ไลฟ์โค้ชชื่อดัง ได้แก่

1. ฌอน บูรณะหิรัญ

จากการใช้สื่อโซเชียลมีเดียเล่าเรื่องที่สร้างแรงบันดาลใจและให้ข้อคิด เขาสามารถหารายได้จากเพจเฟซบุ๊กได้ครั้งแรกคือการทำริสแบนด์ (Wristband) ขาย และต่อมาได้ทำหลักสูตรออนไลน์ของตัวเองขึ้นเพื่อสอนการทำคอนเทนต์ (Content) และสอนการเป็นผู้มีอิทธิพลในโลกออนไลน์ (วิศรุต สิ้นพงศพร, 2563) แต่ในการทำให้ตัวเองเป็นผู้มีอิทธิพลบนโลกออนไลน์ของฌอนเอง กลับสร้างความกังขาว่ามีวิธีการที่ไม่มีจรรยาบรรณหรือไม่ เนื่องจากบางครั้งมีการคัดลอกจากความคิดคนอื่นมาเป็นของตัวเอง (Plagiarism) (CSI LA, 2563) โดยฌอนปฏิเสธว่าตัวเองไม่ใช่ไลฟ์โค้ช เขานิยามว่าตนคือผู้ประกอบการเพื่อสังคม (GMM25Thailand, 2560) หรือกรณีล่าสุดที่เป็นประเด็นร้อนทางการเมืองที่เขาไปร่วมปลูกป่ากับนักการเมืองดังแล้วพูดชมนักการเมืองคนดังกล่าวว่า เป็นผู้ใหญ่ใจดี ทำให้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ถึงความเหมาะสมอย่างกว้างขวาง (The Matter, 2563) โดยผลที่เกิดขึ้นต่อสังคมจากรูปแบบการเป็นไลฟ์โค้ชของฌอน คือ 1) สร้างแรงบันดาลใจและให้ข้อคิดจากการเล่าเรื่อง และ 2) เป็นสื่อกลางในการทำประโยชน์ต่อสังคม แม้ในภายหลังจะเกิดข้อถกเถียงทางสังคมว่าเป็นการเลือกข้างเพื่อผลทางธุรกิจและการเมืองก็ตาม

2. ผู้กองเบนซ์ สีทิศ อำถนอม

ผู้กองเบนซ์มีความศรัทธาในพุทธศาสนา จากการที่เคยบวชและเกือบจะไม่ลาสิกขาออกมา (นิตยสาร Secret ฉบับที่ 229, 2561) ลักษณะเนื้อหาจึงมีเรื่องธรรมะหรือหลักคำสอนทางพุทธศาสนาแทรกในเนื้อหา แต่มักใช้คำหยาบคายเพื่อกระตุ้นเร้ากลุ่มเป้าหมาย (Poetry of Bitch, 2563) เขาเรียกตัวเองว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบรนด์บุคคล (Personal Branding) เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) และการทำการตลาดผ่านเฟซบุ๊ก (Facebook Marketing) (เดลินิวส์, 2563) ภายหลังได้ไปเรียนการเป็นเทรนเนอร์ (Trainer) ทำให้เขาเองตัวเองว่าเป็นเทรนเนอร์ ไม่ใช่ไลฟ์โค้ช (ผู้จัดการออนไลน์, 2563) โดยผลที่เกิดขึ้นต่อสังคมจากรูปแบบการเป็นไลฟ์โค้ชของผู้กองเบนซ์ คือ การนำหลักทางศาสนามาปิดฝุ่นให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ แม้บางครั้งคำพูดของเขาจะสร้างประเด็นให้เกิดข้อถกเถียงขึ้นในวงกว้าง อาทิ การบอกว่าที่คนยากจนเพราะเป็นคนกระจะจอก เกียจคร้าน ไม่รู้จักคิด ในช่วงที่ทุกคนต้องอยู่ภายใต้มาตรการกักตัวเพื่อหลีกเลี่ยงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

3. ครูอ้อย ฐิตินาถ ณ พัทลุง

ครูอ้อยสร้างชื่อให้ตัวเองจากหนังสือ “เข้มทิศชีวิต” ซึ่งเป็นหนังสือขายดีที่มีเนื้อหาในเชิงธรรมะ ประยุกต์ว่าด้วยเรื่องความทุกข์ระทมในชีวิตจากการสูญเสียสามีกะทันหันและต้องแบกรับภาระหนี้สินที่สามีก่อไว้กว่า 100 ล้านบาทด้วยการหันเข้าหาธรรมะโดยการปฏิบัติธรรมและสุดท้ายสามารถชำระหนี้สำเร็จภายใน 2 ปี (คมชัดลึก, 2560) จากนั้นจึงหันมาเปิดหลักสูตรเข้มทิศชีวิตเพื่อช่วยชี้แนะหลักการใช้ชีวิตให้ผู้เข้าอบรมจนเป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเช่นกัน (Positioning, 2560) โดยเธอได้ผสมผสานความรู้ที่เคย



ศึกษาเล่าเรียนมา เช่น พฤติกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ความสุข จิตใต้สำนึก เอ็นแอลพี และสะกดจิตบำบัด (Hypnotherapy) เพื่อนำไปใช้ทำให้คนมีเข็มทิศชีวิตเป็นของตนเอง (Juntida Sujarit, ม.ป.ป.) โดยผลที่เกิดขึ้นต่อสังคมจากรูปแบบการเป็นไลฟ์โค้ชของครูอ้อย คือ การช่วยให้ผู้คนคลายปมหรือปัญหาจิตใจในอดีตของชีวิตและชี้แนะแนวทางเพื่อให้เข้าถึงความสุขได้ด้วยตนเอง

วิเคราะห์อิทธิพลของไลฟ์โค้ชที่มีต่อสังคมปัจจุบัน

กิจกรรมทุกอย่างย่อมมีทั้งด้านบวกและด้านลบหรือด้านดีกับด้านไม่ดีเช่นเดียวกับเหรียญที่มี 2 ด้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมุมมองและผลที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละสถานการณ์ ดังนั้น ผู้ศึกษาจะพยายามวิเคราะห์ถึงข้อดีหรือผลที่เกิดขึ้นในเชิงบวกและข้อเสียหรือผลที่เกิดขึ้นในเชิงลบที่เกิดขึ้นในสังคมไทยของกิจกรรมไลฟ์โค้ชทั้ง 3 คน ในภาพรวม

1. อิทธิพลในเชิงบวก

1.1 การเป็นที่ปรึกษาปัญหาชีวิต ไลฟ์โค้ชออกมาชี้แนะแนวทางชีวิตและมีความต้องการไลฟ์โค้ชด้วยเช่นกัน ซึ่งไลฟ์โค้ชจะต้องมีคุณค่าหรือประโยชน์บางอย่างถึงทำให้ไลฟ์โค้ชยังคงมีอยู่ ซึ่งสิ่งที่อาจสะท้อนออกมาจากที่มีคนต้องการพึ่งพาไลฟ์โค้ช คือ คนในสังคมอาจขาดทักษะในการแก้ปัญหาชีวิตตนเองเมื่อเกิดปัญหาหรืออุปสรรคบางอย่างในชีวิต จึงพยายามหาคู่มือในการแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังอาจสะท้อนถึงสภาวะโดดเดี่ยวทางสังคมของคนในสังคมสมัยใหม่ที่ไม่มีคนรอบข้างให้ปรึกษาหรืออาจเลือกจะไม่ปรึกษา ทำให้บางคนต้องไปพึ่งพาไลฟ์โค้ช ที่มักออกมาชี้แนะแนวทางในการใช้ชีวิต ไลฟ์โค้ชจึงตอบโจทย์คนกลุ่มนี้

1.2 การนำเสนอวิธีการสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จในชีวิต ยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องการพึ่งพาไลฟ์โค้ช คือ ผู้ที่ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตหรือต้องการบรรลุเป้าหมายบางอย่าง โดยต้องการพึ่งพาตามแนวทางของไลฟ์โค้ชคนนั้น ๆ เป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จตามอุดมคติที่ตนตั้งไว้ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่ดีที่ไลฟ์โค้ชให้วิธีหรือคู่มือช่วยให้คนพัฒนาตัวเอง จนถึงเปลี่ยนแปลงชีวิตตนเองหรือประสบความสำเร็จได้

1.3 เป็นผู้กำหนดและถ่ายทอดค่านิยมให้กับสังคม การพึ่งพาไลฟ์โค้ช ยังอาจทำให้ได้รับอิทธิพลทางความคิดมาจากไลฟ์โค้ช ซึ่งเป็นค่านิยมบางอย่างของไลฟ์โค้ชมาโดยไม่รู้ตัว ซึ่งค่านิยมหรือสิ่งที่เราให้คุณค่าในชีวิตก็เหมือนตัวกำหนดว่าเราควรแสวงหาอะไร ซึ่งค่านิยมก็เป็นตัวกำหนดทุกสุขของเราด้วยเมื่อได้หรือไม่ได้รับสิ่งที่เราให้คุณค่า โดยค่านิยมของไลฟ์โค้ชแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน และเมื่อเราได้รับสื่อของไลฟ์โค้ชนานวันเข้าก็อาจซึมซับและอาจรับเอาค่านิยมของไลฟ์โค้ชมาโดยไม่รู้ตัว ทั้ง ๆ ที่เป็นสิ่งที่คุณเรามีอิสรภาพที่จะกำหนดค่านิยมของตัวเองขึ้นมาได้ แม้เราจะถูกสังคมกล่อมเกลาค่านิยมกระแสหลักก็ตาม

1.4 การกระตุ้นให้คนตื่นตัวและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ไลฟ์โค้ชยังมุ่งเน้นและกระตุ้นให้คนพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา โดยพยายามชี้ให้เห็นว่าสังคมปัจจุบันนี้เป็นสังคมที่ต้องแข่งขันแข่ง คนที่มองไม่เห็นไม่ต่อสู้ชีวิตย่อมจะอยู่ได้ยากหรืออยู่แบบไม่มีศักดิ์ศรี เช่น กรณีผู้กองเบนซ์ ที่ได้พูดกระตุ้นให้คนลุกขึ้นสู้ ไม่ย่อท้อ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และคนที่ไม่สู้ไม่คิดใหม่หรือไม่หาทำอะไร ย่อมเป็นคนกระຈอก เป็นต้น

1.2 อิทธิพลในเชิงลบ

2.1 สนใจแต่เรื่องพัฒนาตนเองแต่ละเลยประเด็นทางสังคมและการเมือง ส่วนใหญ่ไลฟ์โค้ชมักเน้นแต่ประเด็นการสำรวจปัญหาในชีวิตของตนเอง โดยละเลยเงื่อนไขอื่น ๆ ในชีวิตที่อาจมีผลกับการประสบความสำเร็จด้วยเช่นกัน ซึ่งแม้ปัจเจกคนจะเป็นผู้กำหนดชีวิตของตนเอง แต่เราก็ได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างเช่นกัน จุดนี้เป็นสิ่งที่ทั้งไลฟ์โค้ชและผู้รับบริการจำเป็นต้องตระหนักถึง เพราะมีเช่นนั้นแล้ว ไลฟ์โค้ช

อาจเป็นคนทำให้คนโทษแต่ตัวเองหรือมองตัวเองว่าด้อยค่าเมื่อไม่ประสบความสำเร็จหรือทำไม่ได้ตามที่คาดหวัง เพราะมองเพียงว่าการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในชีวิตเกิดจากปัจจัยภายนอกเพียงอย่างเดียว และยังทำให้คนละเลยการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างซึ่งเป็นสิ่งที่กระทบต่อคนในวงกว้าง

2.2 สร้างอิทธิพลครอบงำทางความคิดและธุรกิจแฝง โลว์โค้ชจำนวนมากในโลกออนไลน์ที่ได้รับการยอมรับในฐานะเป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิดต่อคนในสังคม มีผู้ที่ชื่นชอบยกย่องให้เป็นต้นแบบผู้ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งอาจนำคำแนะนำไปทำตามไปจนถึงการซื้อหลักสูตรทำให้โลว์โค้ชร่ำรวย อีกทั้ง การมีอิทธิพลทางความคิดในสังคมวงกว้างยังสามารถใช้ตัวเองเป็นสื่อกลางในการทำประโยชน์ต่อสังคมได้อีกด้วย ดังเช่นที่มีให้เห็นอย่างโลว์โค้ช ดารา หรือผู้มีชื่อเสียงหลายคนเปิดรับบริจาคเงินผ่านโลกออนไลน์เพื่อนำไปช่วยเหลือแก้ปัญหาในประเด็นต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม อีกด้านก็อาจเป็นช่องทางหนึ่งในการแสวงหาผลประโยชน์ให้ตัวเองได้เช่นกัน

2.3 ความไม่ชัดเจน ไม่เป็นมาตรฐานของโลว์โค้ช อีกประเด็นสำคัญที่เป็นอิทธิพลของโลว์โค้ช คือ หลักการบางอย่างที่โลว์โค้ชนำมาใช้มีความคลุมเครืออยู่ บางหลักการถูกอ้างว่าเป็นวิทยาศาสตร์เทียม พร้อมกันนั้น โลว์โค้ชบางคนใช้เครื่องมืออย่างเช่นการสะกดจิตกับคนหมู่มากในห้องอบรมใหญ่ ซึ่งผู้นำการอบรมที่เป็นโลว์โค้ชนั้นไม่ใช่ นักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์ อาจไม่ใช่ผู้ที่มีความรู้ที่ลึกซึ้งหรือเข้าใจการทำงานของจิตอย่างทอแมส ก็นำตั้งคำถามในความปลอดภัยและในเรื่องจรรยาบรรณการรักษาความลับของผู้มารับบริการ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถประมวลเป็นประเด็นสำคัญได้ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) ด้านเป้าหมายชีวิต กิจกรรมของโลว์โค้ชต่างพยายามที่จะชี้และอธิบายถึงเป้าหมายชีวิตของคนไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งอาจแบ่งเป็นแบบสุกนิยมน คือ ชีวิตที่ประสบผลสำเร็จด้านวัตถุ เงินทอง ชื่อเสียง และอสุกนิยมนที่เน้นด้านจิตใจที่ต้องมีความสงบสุขและอิสระทางความคิด หรือพยายามจะชี้ไปที่ความสมดุลระหว่างร่างกายกับจิตใจ

2) ด้านการสร้างภาพลักษณ์ในฐานะผู้ชี้แนะ โลว์โค้ช เช่น ฌอน ครูอ้อย หรือผู้กองเบนซ์ ต่างพยายามที่จะสร้างอำนาจหรือความชอบธรรมในการชี้แนะผู้อื่นโดยใช้หลักจิตวิทยาหรือหลักธรรมเข้ามาผสมผสานด้วย เช่น การมีภาพของคนรุ่นใหม่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต การเป็นคนดีของสังคม การรู้จักประยุกต์หลักพุทธศาสนาให้เข้ากับชีวิตคนรุ่นใหม่

3) ด้านอาชีพ การเป็นโลว์โค้ชถูกมองว่าเป็นอาชีพหนึ่งที่มีรายได้ดีและมีชื่อเสียงตลอดจนเป็นแรงบันดาลใจให้คนในสังคมจำนวนมาก ดังนั้น การเป็นโลว์โค้ชจึงอาจเป็นอาชีพพิเศษที่ได้ทั้งเงินได้ทั้งชื่อเสียงและความเคารพนับถือจากสังคม แต่ก็มีข้อที่ควรระวังคือ ต้องมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม

บทสรุป

โดยสรุปแล้ว การจะบรรลุเป้าหมายชีวิตที่เป็นอุดมคติของแต่ละคนย่อมไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะชีวิตมีอุปสรรคหรือปัญหาที่ต้องเผชิญมากมาย การเลือกพึ่งพาหรือใช้บริการโลว์โค้ชจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งทำให้คนมีพี่เลี้ยงหรือผู้ช่วยชี้ทางในการใช้ชีวิต และทำให้คนมีหลักการบางอย่างในการใช้ชีวิต ทั้งนี้ คนที่จะมาเป็นโลว์โค้ชได้ ไม่ประสบความสำเร็จอะไรเลยก็สามารถเป็นได้ แต่จำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารและใช้สื่อโซเชียลมีเดียสร้างแบรนด์ส่วนบุคคลเป็น



อนึ่ง จะเห็นได้ว่ากิจกรรมไลฟ์โค้ชมีทั้งด้านบวกและด้านลบ เหมือนเหรียญที่มีสองด้าน ซึ่งอิทธิพลในเชิงบวก คือ 1) การเป็นที่ปรึกษาปัญหาชีวิต 2) การนำเสนอวิธีการสู่ความสำเร็จในชีวิต 3) เป็นผู้กำหนดและถ่ายทอดค่านิยมให้กับสังคม และ 4) การกระตุ้นให้คนตื่นตัวและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ส่วนอิทธิพลในเชิงลบ คือ 1) สนใจแต่เรื่องพัฒนาตนเองแต่ละเลยประเด็นทางสังคมและการเมือง 2) สร้างอิทธิพลครอบงำทางความคิด และการทำธุรกิจแอบแฝง และ 3) ความไม่ชัดเจน ไม่เป็นมาตรฐาน ของไลฟ์โค้ช

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ คือ ถึงที่สุดแล้วไลฟ์โค้ชอาจต้องยึดถือจรรยาบรรณบางอย่าง เพื่อควบคุมการประกอบอาชีพให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้มารับบริการ และป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น โดยมีสิ่งที่พึงยึดถือปฏิบัติเป็นมาตรฐาน เช่น การรักษาความลับของผู้มารับบริการ และบอกข้อควรระวังอย่างชัดเจนในการเข้าร่วมหลักสูตร เป็นต้น หากมีองค์กรที่มาทำหน้าที่นี้อาจจะทำให้วงการไลฟ์โค้ชมีมาตรฐานทางวิชาชีพมากขึ้น กระนั้น แม้ในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานกำกับควบคุมมาตรฐานทางวิชาชีพ แต่ในการเลือกฟังหรือใช้บริการไลฟ์โค้ช ย่อมเป็นสิทธิเสรีภาพของทุกคนที่จะเลือกศรัทธาและใช้จ่ายเงินไปกับสิ่งพึงฟังทางจิตใจและให้ความหวังแก่ชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพธุรกิจ. (28 มิถุนายน 2563). ‘ฉนวน บรูณะหิรัญ’ กับดราม่าช่วยไฟฟ้า และธุรกิจที่ขาดทุนรัว ๆ 2 ปี ต่อเนื่อง!. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2563, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/886982>
- คมชัดลึก. (19 มิถุนายน 2560). เช็มทิก “ครูอ้อย” ที่แท้ก็ลูก “ผู้มีบารมี” ถึงได้ไม่ธรรมดา. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://www.komchadluek.net/news/people/283376>
- เดลินิวส์. (14 เมษายน 2563). สรุปรดาม่า#ผู้กองเบนซ์ ลำบากพิชโควิด คือคนขี้เกียจ!. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://www.dailynews.co.th/regional/768990>
- ประชาไท. (18 พฤศจิกายน 2559). ปมคนอีสานไม่พอใจ ‘เบส อรพิมพ์’ วอนฟังทั้งก่อนจะเข้าใจ เผยเป็นการพูดปลุกใจ. สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2563, จาก <https://prachatai.com/journal/2016/11/68896>
- ประยงค์ จันทรแดง. (2558). *ปรัชญาเพื่อชีวิต (PHILOSOPHY FOR LIFE)*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ปรัชญาจิตวิทยา. (13 กันยายน 2559). *Neuro-Linguistic Programming (NLP)*. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2563, จาก <https://web.facebook.com/Suwanbundit/posts/326177797731532>
- ผู้จัดการออนไลน์. (2 มีนาคม 2563). ดิบแต่จริง “ผู้กองเบนซ์” เทรนเนอร์นักพูด กระตือรือร้นจน จนได้เดือนละล้าน. สืบค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://mgronline.com/live/detail/9630000019885>
- ผู้กองเบนซ์ CaptBenz. (11 มิถุนายน 2563). Ep.71 “เปรต” มีจริง ? ทำไมเราต้องทำความดี Capt.Benz-ผู้กองเบนซ์. สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2563, จาก https://www.youtube.com/watch?v=mrirpX2Mg_g&feature=youtu.be&ab_channel=ผู้กองเบนซ์CaptBenz
- ไพโรจน์ ปัญจวรรณ. (2556). *การศึกษาเปรียบเทียบการอธิษฐานจิตในทัศนรอนดาเบรินกับพุทธศาสนา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิกิฮาว. (ม.ป.ป.). *วิธีการ เป็นนักพูดสร้างแรงบันดาลใจ*. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2563, จาก <https://th.wikihow.com/เป็นนักพูดสร้างแรงบันดาลใจ>
- วนิดา พลเดช. (2560). *ต้นแบบการโค้ชวิถีไทย: ประยุกต์พุทธปรัชญาสู่การโค้ชบนพื้นฐานสติ*. *สุทธิปริทัศน์*. 31 (97), 127-134.

- วิศรุต สีนพวงพร. (27 มิถุนายน 2563). *สรุปจบ 24 ข้อเรื่องราวดราม่า ฌอน บูรณะหิรัญ*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2563, จาก <https://workpointtoday.com/sean-explained/>
- วิกิพีเดีย. (8 ตุลาคม 2563). *เอ็นแอลพี*. สืบค้นเมื่อ 26 ตุลาคม 2563, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เอ็นแอลพี>
- นิตยสาร Secret ฉบับที่ 229. (2 สิงหาคม 2561). *เปิดใจตำรวจหนุ่มเจ้าของเพจ ผู้กองเบนซ์ – Capt.Benz เจ้าของวาทะ “คนสำเร็จ”*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://goodlifeupdate.com/healthy-mind/99633.html>
- BBC. (10 สิงหาคม 2557). *สารคดีBBC สอนหลอกรวยหุ่น Who want to be Millionaire*. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2563, จาก https://www.youtube.com/watch?v=QvySoUFRAcK&feature=youtu.be&ab_channel=RockChurchThailand
- CSI LA. (29 มิถุนายน 2563). *ฌอนเกิดและโตที่อเมริกาฌอนก็น่าจะรู้ว่าการก๊อปปี้คำพูดของคนอื่น*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2563, จาก <https://web.facebook.com/CSILA90210/posts/3090516951026009>
- GMM25Thailand. (11 ธันวาคม 2560). *Loukgolf's English Room - ฌอน บูรณะหิรัญ*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563, จาก https://www.youtube.com/watch?v=huRvMq7xhTM&t=542s&ab_channel=GMM25Thailand
- Juntida Sujarit. (ม.ป.ป.). *เกี่ยวกับครูอ้อย*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://sites.google.com/site/juntidasujarit/home/prawati-swn-taw>
- Nattaya L. (25 มิถุนายน 2563). *“ไลฟ์โค้ช” คือใคร สำคัญแค่ไหนกับชีวิตคนยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.sanook.com/news/8082262/>
- Poetry of Bitch. (14 เมษายน 2563). *สรุปแฮชแท็กร้อน #ผู้กองเบนซ์*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2563, จาก https://web.facebook.com/poetryofb/posts/1539653356237892/?_rdc=1&_rdr
- Positioning. (16 มิถุนายน 2560). *ชำแหละเครือข่ายธุรกิจ “เข้มทิศชีวิต” จากหลักสูตรดัง สู่เจ้าของอสังหาฯ-โกยหุ้น 200 ล้าน*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2563, จาก <https://positioningmag.com/1129509>
- Tanapon Noich. (2563). *Thomas Leonard: โทมัส ลีโอนาร์ด พ่อทุกสถาบัน (ไลฟ์โค้ช)*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2563, จาก <https://www.beartai.com/lifestyle/449505>
- The Matter. (25 มิถุนายน 2563). *สรุปดราม่า ฌอน บูรณะหิรัญ กับคำถามว่า เราตัดสินคน ๆ หนึ่งได้จากการปลุกต้นไม้ และสิ่งที่ดีที่เขาเคยทำ?*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2563, จาก <https://thematter.co/brief/recap/recap-1593065753/115754>
- Visual Training Plus. (19 เมษายน 2563). *Visualcast EP1: ไลฟ์โค้ช (Life Coach) มาจากไหน ทำไมต้องไลฟ์โค้ช*. สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2563, จาก https://www.youtube.com/watch?v=JO8rJ88nuX0&t=1s&ab_channel=VisualTrainingPlus
- Voice TV. (2 กรกฎาคม 2560). *จำเป็นหรือไม่ ที่ต้องมีไลฟ์โค้ช FULL EP*. สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2563, จาก <https://voicetv.co.th/watch/503410>
- _____. (29 พฤษภาคม 2559). *‘ชีวิตจำเป็นต้องมีไลฟ์โค้ชหรือไม่?’*. สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2563, จาก <https://www.voicetv.co.th/watch/370779>